

закордонних справ, вперше за останніх шість місяців дає за свій стіл в міністерстві закордонних справ у Лондоні.

● **Комуністи в країнах Далекого Сходу** мають літаків вдвоє більше, як летунство Об'єднаних Націй, заявили у Токіо ген. Гейллад, шеф американського далекосхідного летунства. До цих країн він включає: Корею, Японію, Червоний Китай і Сибір.

● **Німецькі соціалісти** у західно-німецькій Федерації Професійних Спільнот, відкинувши спочатку домагання християнських демократів дати їм більший голос у спільній Фе-

лион схильні переговорувати про це. Таким чином майбутнє припаде до розуміння і західнонімецькому професійному робітничому русі.

● **Представники** деяких держав, що виступили свої війська до Кореї, дуже здивувалися, коли ЗСДА пропозували їм рахунок за вярда, що його дає американці, Норвегія, Швеція, Голландія і Південна Африка вже сплатили. Канада сплатує, а з іншими 15-ма ведуться переговори. Коломбійський делегат заявив, що коли б Коломбія зняла, що має сплатити за вярда, то була б відкликана свій батальйон.

СВОВОДА

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

PEREPLATATA:	SUBSCRIPTION RATES:
На рік \$10.00	One year \$10.00
На півроку 5.25	Six months 5.25
На три місяці 2.75	Three months 2.75
В Джерсі Сіті і закордоном:	Foreign and Jersey City Rates:
На рік \$12.00	One year \$12.00
На півроку 6.50	Six months 6.50
На три місяці 3.50	Three months 3.50

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріали.

Адреса: "СВОВОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ГОЛОВНИЙ СУДДЯ

Президент Двйт Д. Айсенгавер найменував дотеперішнього губернатора Каліфорнії, Ірла Воррена, головним суддею Найвищого Суду 3'дніних Держав. Цей високий пост був звільнений після смерті дотеперішнього головного судді Фреда М. Вінсона в дні 8-го вересня. Воррен, що має тепер 62 роки, перебрє свій новий пост вже в найближчий понеділок, коли має початися сесія Найвищого Суду.

Призначення Воррена головним суддею прийняла більша ніж зазвичай публічна оцінка, що цілком певно вплине й на затвердження тої номінації Сенатом. Деякі великі американські щоденники, як "Н. Й. Таймс" і "Н. Й. Геральд Трибюн", не тільки схвалюють найменування Воррена, але й заповідають, що він буде "великим головним суддею".

На це є багато підстав у дотеперішній діяльності нового головного судді, як і в його характері та темпераменті. Воррен народився в Лос Анджелесі, Каліфорнія, 19-го березня 1891-го року. Закінчивши студії права, він уже в 1914 році був прийнятий до Адвокатської Палати і, після відносно короткої адвокатської практики в Окленді, Каліфорнія, перейшов до судової практики, займаючи найрізноманітніші пости, включно з генеральним прокуратором стеїту Каліфорнії. Від 1943-го року він є губернатором Каліфорнії. Як старшина Американської Армії брав участь в першій світовій війні.

Виконуючи судові й адміністративні функції, Воррен, сам республіканець і свого часу кандидат на республіканського заступника президента, здобув собі велику популярність в обидвох партіях, і не тільки в своєму стеїті, але й в цілій країні. Загально вважається, що Воррен надавався б на кожний уряд, на який його міг би призначити президент і який він сам хотів би прийняти. Але на головного суддю він має не тільки спеціальні кваліфікації, але й ідеальний характер. За десять років губернаторства він виявив незвичайні адміністративні здібності, велику рухливість і енергію, а при цьому лагідність, толеранцію та лояльність. Його вважають першорядним дипломатом в поведінці, що зокрема припадає йому в продовженнях спільного завдання зберігати рівновагу в самому Найвищому Суді, що з такою зручністю робив його попередник, покійний Вінсон. Завдяки цим обставинам вважають, що такі надії у великій мірі переішлили те, що вибір президента Айсенгавера припав власне на Воррена. Недалека майбутність виявить чи й наскільки ці надії були оправдані.

Пост головного судді — один з найбільш достойних в країні. Він очолює Найвищий Суд, завданням й обов'язком якого означені в III Статті Конституції 3'дніних Держав. До найважливіших завдань Найвищого Суду належить, м. і. інтерпретація постанов Конституції, що поширюється на всі охорплені Конституцією і законом проблеми законодавчої й виконавчої влади та громадянських прав. Головний суддя закликає президента країни і сам складає присягу, в якій урочисто зобов'язується "виконувати справедливість без огляду на особи і признавати рівні права бідним і багатим" та виконувати належне на нього обов'язки, відповідно до своїх найкращих здібностей і розуміння, та згідно з Конституцією й законами 3'дніних Держав".

Звичайно, ніхто не може сказати наперед, з яким результатом новий головний суддя використас своє знання, свій досвід і свої здібності в зустрічі з найважчими проблемами Конституції. А тих проблем є багато в застосуванні Конституції до поодиноких діянок життя. В розв'язці тих проблем та у виконувани найвищих суддєвських функцій йому цілком певно допоможуть інші члени Найвищого Суду, як і загальна доброзичливість, якою прийняв нарід призначення його на цей високий пост.

Американське летунство

З доривочних повідомлень у пресі довідусмося про щораз більші здобутки ЗДА в царині летунства. Час від часу бачимо навіть світлин деяких, іноді дивовижних формою і виглядом, літаків, але рідко коли призадумуємося над тим, чому ЗДА видають на досконалення свого летунства такі велетенські суми.

Всі летунські досягнення йдуть в тому напрямі, щоб випередити ворога в поєдинок, швидкості, радіосвіті й в силі вогню. Всі ці намагання зводяться в підсумках до того, що всі навіть зовсім модерні літаки передчасно "старіються".

І так, для прикладу, "надбомбовик" B-36, який ще за часів 2-3 роки був вершиною досягнення в бомбово-летунстві — нині видається фахієм застарілим і малоповоротливим — словом перестарілим... Винищувачі з пропелерним погонном мають сьогодні з летунської точки зору вартість "бруку", а їхню малу швидкість супроти турбоджетових винищувачів, порівнюючи іронічно до їзди діліжансом і автомобілем. Правда, турбоджетові літаки зживають відкредити більше пального, як колишні літаки, а до того для кожних двох новозамонтованих моторів треба мати 3-4 нових у резерві. Але така-сь вимога часу, і Америка до того достосувалася.

Американський департамент оборони в 1953 р. отримав згоду Конгресу видати на летунську оборону 22,9 мільярда доларів. За планом — до 1 липня 1954 року має бути готових 143 летунських крила-ескадри, тобто 7,500 літаків т. зв. "першої лінії" і 20,000 транспортників та різних допоміжних типів. Сьогодні має вже Америка 100 ескадр з 5,000 літаків першої лінії, з яких 750 можуть перевозити навіть найважчі атомові бомби, і 500 легких бомбовиків, призначених до перевозу легких атомових бомб у глибоке вороже зазілля.

Щоб точніше уявити собі, на що зживуватимуть гроші астрономічний летунський бюджет, вистачить порівняти, що, коли в часі другої світової війни, літаючи твердими B-17" коштувала 200,000 доларів, то турбоджетовий бомбовик "B-47" коштує аж 3,7 мільйона доларів. (Його рекордний час перелету з Америки до Англії 4 год. 21 хвилина). Вдосконалений тип "B-36", який, окрім 8 пропелерів, має ще 4 турбоагрегатори, коштує 5,5 мільйона доларів.

Але це ще тільки половина того, скільки коштує стратегічний надбомбовик B-52, що має 8 турбоагрегаторів, розвивав швидкість 700 миль на годину, досягає висоти 50,000 стіп, з радіосвом лету 11-12 тисяч миль. Цей надбомбовик може взяти 4 важких або 8 середніх атомових бомб і коштує його будови перекоди суму 10 мільйонів доларів. Якщо, наприклад, винищувальник F-84 коштує 300,000 доларів, то його побратим, "Суперджет F-100" — 1 мільйон доларів, а подвійний ракетний винищувальник F-89 — 1,3 мільйона доларів. На запасні частини і на вдержання

Вона скотилася в низ навіть не поранена. На постріл сторожі прибігло начальство табору. Першим запитом до неї було, навіщо це вона зробила? Відповідь була коротка: "Розстріляйте мене!"

Метя свої Петрошенко до снігів. Наступного дня ранком перед стром нам вичитали: "Наталка Петрошенко покарана смертю". Правда, її смерть спричинилася до поліпшення умов нашого життя. По її смерті нас, що залишилися в живих (150 осіб з 525) почали розподіляти з їм'ї. Хворих до лікарні, здорових підготувувати. Я — після півторимісячного лікування, — попала на працю до свинарні.

"Свиняча дача"

Умовни життя при свинарнику були багаті крадіжками в ізоляторі. Хліба нам давали більше, а найголовніше, що окрім призначеного приділу можна було підкивати біля свиней. Ми давали крашу страву ніж нам і то трини на день в спеціально до цього побудованій їдальні. Перед годівлею свиней, стра-

були одягнені в довгі чорні спідниці і такі ж стьоганки. Голови покривали чорними хустками.

Й поведінка нас дивувала. Поперше, вони не визнавали примусової праці. Майже цілими днями молилися Богові, співали побожних пісень. Кожного дня їх сторожа сіломіце витягала з бараків, ставила в колони і гнала до праці. Не встигла сторожа черницю виводити за зону табору, як вони, ніби по команді, всі падали обличчям на землю і читали вголос молитву. Розлючена сторожа заголяла їм спідницю на голови, штовхала чоботами під боки. Від таких знущань черниця піднімалася і йшла ледве помітним кроком, не залишаючи ні на хвилину молитов і псалмів. Зане сторожа доводила їх до місця праці, прохивив день. Поверталися до табору сторожа не мала часу, тому викликала вантажне авто і ним транспортувала черницю назад. До цих знущань долучається ще й "кошки" п'яного коменданта з охороною. Найулюбленішим було для нього приходити до

контролювати дії машини. "Електробот" може летіти без летуна, навіть зі швидкістю 2500-3000 миль. Вирішним у ньому є тільки витримувати матеріал, який при надмірному обтяженні може розлетітися на шматки.

Наприкінці слід згадати, що американська індустрія, яка з вибухом корейської війни переставилася на повну мобілізаційну продукцію, може крім усіх інших типів літаків, виробляти в 1953 р. самих тільки бойових літаків 12,000, з того 7,000 для американського летунства, 3,600 для воєнно-морського летунства і 1,400 для держав Атлантичного Пакту.

З наведеного видно зовсім ясно, чому бюджет американського летунства такий високий. Немає сумніву, що нові дослідження вимагатимуть ще більше витратів, але одне з основних — і це дуже влучно передає президент Айсенгавер у своїй недавній промові: "ніжка жертва, і ніжка посвята не с завелич, коли їх треба віддати в оборону Ватівішні".

Ярослав Курдилик

Китай наслідуює Росію

Загальновідома річ, що всі неуспійні тоталітарних держав, диктатори та їхні помічники списають на "ворогів народу". Це найкраще можна обсервувати в совєтській Росії, де від самого початку, "вороги народу" допомагають большевицькій верхівці здержувати при владі. Во якби не геніяльність і злочинна думка про те, що у воєному війні "вороги народу", та не погітла талитальна війна з тими "ворогами народу", то цей народ мав би вже давно нагоду розправитися із справжніми своїми ворогами.

Скільки знищено тих "ворогів народу" в Совєтській Росії, важко точно окреслити. Тільки один великий експеримент в Україні в період примусової колективізації, що був переведений двадцять років тому, коштував сім мільйонів жертв. А такі експерименти — це й безперервна злочинна діяльність комуністичної верхівки, яка не може й думати про спокійне та упорядковане життя, а постійно жене населення до соціалістичної утопії. У спокійному апаріякованому житті не було б місця для большевицького режиму.

Новий доказ побудови державного управління на боротьбі з "ворогами народу" дає сьогоднішній Китай. Цей новий комуністичний режим ні в чому не хоче уступити своїм майстротам, ба що більше — щоб йому припободатися — це й перевищує свою норму. За п'ять років існування червоного Китаю кількість жертв і тавром "ворогів народу" перейшла далеко цифру п'ятнадцяти мільйонів людей. Правда, населення Китаю — це одна п'ята частина людства, але ж і червоний режим там ще не скінчився.

За даними, які переслало китайське підпілля — так звана Демократична Революційна Ліга, червоний Китай винищує масовою екзекуцією понад двадцять семи тисяч японських воєнопонелених.

були одягнені в довгі чорні спідниці і такі ж стьоганки. Голови покривали чорними хустками.

Й поведінка нас дивувала. Поперше, вони не визнавали примусової праці. Майже цілими днями молилися Богові, співали побожних пісень. Кожного дня їх сторожа сіломіце витягала з бараків, ставила в колони і гнала до праці. Не встигла сторожа черницю виводити за зону табору, як вони, ніби по команді, всі падали обличчям на землю і читали вголос молитву. Розлючена сторожа заголяла їм спідницю на голови, штовхала чоботами під боки. Від таких знущань черниця піднімалася і йшла ледве помітним кроком, не залишаючи ні на хвилину молитов і псалмів. Зане сторожа доводила їх до місця праці, прохивив день. Поверталися до табору сторожа не мала часу, тому викликала вантажне авто і ним транспортувала черницю назад. До цих знущань долучається ще й "кошки" п'яного коменданта з охороною. Найулюбленішим було для нього приходити до

черницю тоді, коли помоялишишся Богові, вони сідали до їжі. От в цей час криз двері й просувалася пика коменданта, що горланів так, — що й ям було чути.

— Хто вам дав жертв?

— Бог дав, — відповідали вони.

Розлючений комендант жбурляв ногами поживу і пускав в хід непристойні слова. Він наказував не давати черницям їжі декілька днів. А потім знову діставав ту ж саму відповідь:

— Бог дав...

Таборами звичаєм було померлу людину зразу класти в труну і везти до яру, де мерця викидали, а труну забирали до табору. Труни в таборі відгравали роль транспорту і за цілість відповідали транспортники. Черниця на таке погребіння не погоджувалася. Вмерлу сестру черниця обмивала, клала в труну, і, виконавши всі християнські звичаї, віддавала на погребіння, з умовою, власної присутності під час похорону. Про цю постанову черниця ми знали всі. Діяв з них не витримали знущан-

Американські вояки в українській спільноті

Коротка вістка, що появилася в "Свободі", про приступлення поверх 20-ти вояків американської армії, ветеранів корейської війни, до Об'єднання вояків-українців в ЗДА (ОВБУА), зацікавила болочу проблему українських комбатантів в Америці. Ця проблема болоча тому, що вона, хоч ніби всім ясна й всім визнана, але все ще далека від практичної реалізації. Завдання кошишних вояків-українців з будь-якої армії будь-якої держави, тих усіх, які тепер живуть в ЗДА, не підлягають сумніву: 1) зберігати взаємні організаційні й духовні зв'язки для планання вояцьких традицій всім пригожним способам і 2) популяризувати українське ім'я й українські політичні змагання серед співзвучних американських кіругів. Перше завдання українських комбатантів по змозі своїх сил виконують. Особливо останній Загальний З'їзд ОВБУА минулого літа в Нью Йорку зробив багато для зосередження всього українського комбатантського активу в ЗДА в одній комбатантській організації, старочасний тим часом, поки це може бути перевести з доброї волі і переконання всього членства, тримати інформаційний і духовний зв'язок із усім існуючим в ЗДА зорганізованим кілтинами, колишніх вояків-українців.

Зате справа зв'язку українських комбатантів із американським світом і пропаганди ними української справи на американському терені залишається ще тільки побожним бажанням. Нема сумніву, що цю місію повинна переводити передусім організація Українських-Американських Ветеранів, себто американців, що служили в американській армії і не забула про свою спільність з українським громадянством в ЗДА, не забувши свого кровного українського походження і аніжати та відчувати, що повинні помагати Україні на ґрунті Америки.

Українські-Американські Ветерани, як організація, постанали в дніх 29-31 травня 1948 року на основуючих зборах у Філадельфії. Наступна конференція відбулася знову на "Меморіал Дей-Вікенд" у Нью-Йорку, третя конференція — у Нью-Йорку, четверта — у Філадельфії, п'яті остання, п'ята, в дніх 7 і 8 червня 1952 року — в Гадзон-Готелі в Нью-Йорку. У вступному слові конференційного видання тодішній голова Українських-Американських Ветеранів В. Т. Дармограй закликав про "короткий період апатії" в організації, але заповідав "достійний розвиток угор". Він стверджував, що члени цієї організації, як американці і як американські українці, та ще й вояки, мають виконати особливу місію, що їх охопив він в гаслі: "працювати, здивити і служити".

Організація Українських-Американських Ветеранів не тільки на своїх основуючих зборах заміщувала вірність справі визволення України, але й у першому періоді своєї діяльності проявила чимало активності.

Приступлення гурту українців, вояків американської армії і ветеранів останньої світової війни, до ОВБУА, відкривав радісні надії, що може в недалекій майбутності вдасться встановити безпосередній живий зв'язок із Американським Легіоном і помагати зазначати в ньому свої впливи. Водночас, той новий гурт молодих ідеїстичних людей, що перейшли знаменитий вояцький вишкіл у новій війні, повинен впливати й на ОВБУА, щоб воно більше уваги звертало на американський терен. Це великий організаційний і моральний успіх Управи ОВБУА — приєднання до себе цих "корейців". Ще більшим успіхом буде органічний, творчий вплив такого вояцького членства на діяльність організації. Забудовування українського й американського життя постав нас швидкою ходою. Завдання українських громадянських діячів є, щоб воно не було механічне, а відбувалося з щораз більшою користю для української справи.

Організація Українських-Американських Ветеранів не тільки на своїх основуючих зборах заміщувала вірність справі визволення України, але й у першому періоді своєї діяльності проявила чимало активності.

Організація Українських-Американських Ветеранів не тільки на своїх основуючих зборах заміщувала вірність справі визволення України, але й у першому періоді своєї діяльності проявила чимало активності.

Організація Українських-Американських Ветеранів не тільки на своїх основуючих зборах заміщувала вірність справі визволення України, але й у першому періоді своєї діяльності проявила чимало активності.

Організація Українських-Американських Ветеранів не тільки на своїх основуючих зборах заміщувала вірність справі визволення України, але й у першому періоді своєї діяльності проявила чимало активності.

Організація Українських-Американських Ветеранів не тільки на своїх основуючих зборах заміщувала вірність справі визволення України, але й у першому періоді своєї діяльності проявила чимало активності.

Організація Українських-Американських Ветеранів не тільки на своїх основуючих зборах заміщувала вірність справі визволення України, але й у першому періоді своєї діяльності проявила чимало активності.

Організація Українських-Американських Ветеранів не тільки на своїх основуючих зборах заміщувала вірність справі визволення України, але й у першому періоді своєї діяльності проявила чимало активності.

Організація Українських-Американських Ветеранів не тільки на своїх основуючих зборах заміщувала вірність справі визволення України, але й у першому періоді своєї діяльності проявила чимало активності.

Люба Савчук

ДІВЧИНА МАНДРУЄ

(3)

Наталка Петрошенко

По приїзді до Лагпункту 2, який ми охрестили "Кобил'ячим двором", нас усіх посадили до карного ізолятора. Ізолятором був вузький, але довжелезний барак, з загальним помостом, де окрім гнильби соломі, нічого не було. Для опалення ізолятора стояла на середині величезний камінь, який ми розпалювали раз на тиждень, бо ті три кілограми брешких дров, що діставали ми на добу, не вистачало навіть нагрівати казанів. Щоб краще "згрітись", ми сиділи на каміні, з якого зм'ягало до каменю хліба, який треба було спомічатку відігріти під пахами рушук, щоб можна було вгризти. На обід і вечерю — запаровану кашку, без солі й моркони. Поївши, ми так замор-

зали, що не находили собі місця. Згрітись лежучи, було теж неможливо, бо в стіні бараку кожної ночі намітали снігу так, що на ранок 8-10 осіб залишалися спати вічно під ним. Обморозеніми були майже всі. Одні менше, інші більше. Моя подруга Наталка Петрошенко обморозила пальці ніг так, що за деякий час в неї відвалилося м'ясо й замість пальців залишилися чорні кусняки кісток. Наталка Петрошенко вирішила покінчити життя самогубством. Щоб досягти його, вона зірвала з себе чорну окучку, зробила з неї прапор, на якій написала глянцям мити: "Геть рабство! Хай живе воля!" і зібравши останні сили вона вибігла на дах ізолятора. Зобачивши це, сторожа відкрила по ній стрільбу.

Умовни життя при свинарнику були багаті крадіжками в ізоляторі. Хліба нам давали більше, а найголовніше, що окрім призначеного приділу можна було підкивати біля свиней. Ми давали крашу страву ніж нам і то трини на день в спеціально до цього побудованій їдальні. Перед годівлею свиней, стра-

були одягнені в довгі чорні спідниці і такі ж стьоганки. Голови покривали чорними хустками.

Й поведінка нас дивувала. Поперше, вони не визнавали примусової праці. Майже цілими днями молилися Богові, співали побожних пісень. Кожного дня їх сторожа сіломіце витягала з бараків, ставила в колони і гнала до праці. Не встигла сторожа черницю виводити за зону табору, як вони, ніби по команді, всі падали обличчям на землю і читали вголос молитву. Розлючена сторожа заголяла їм спідницю на голови, штовхала чоботами під боки. Від таких знущань черниця піднімалася і йшла ледве помітним кроком, не залишаючи ні на хвилину молитов і псалмів. Зане сторожа доводила їх до місця праці, прохивив день. Поверталися до табору сторожа не мала часу, тому викликала вантажне авто і ним транспортувала черницю назад. До цих знущань долучається ще й "кошки" п'яного коменданта з охороною. Найулюбленішим було для нього приходити до

черницю тоді, коли помоялишишся Богові, вони сідали до їжі. От в цей час криз двері й просувалася пика коменданта, що горланів так, — що й ям було чути.

— Хто вам дав жертв?

— Бог дав, — відповідали вони.

Розлючений комендант жбурляв ногами поживу і пускав в хід непристойні слова. Він наказував не давати черницям їжі декілька днів. А потім знову діставав ту ж саму відповідь:

— Бог дав...

Таборами звичаєм було померлу людину зразу класти в труну і везти до яру, де мерця викидали, а труну забирали до табору. Труни в таборі відгравали роль транспорту і за цілість відповідали транспортники. Черниця на таке погребіння не погоджувалася. Вмерлу сестру черниця обмивала, клала в труну, і, виконавши всі християнські звичаї, віддавала на погребіння, з умовою, власної присутності під час похорону. Про цю постанову черниця ми знали всі. Діяв з них не витримали знущан-

КОНГРЕС ЕВРОПЕЙСЬКОЇ МОЛОДІ

Старинне німецьке місто Фульда приймало в своїх мурах молодих гостей із цілої Європи. 19-20 вересня в цій місці відбувся Конгресс Європейської Молоді. До цієї організації належать прихильники Об'єднаної Демократичної Європи з усіх її частин. Народні, поєднані тоталітарними режимами, представники цієї організації через свою еміграцію.

Фульда — барокове місто. Своєю архітектурою воно нагадує наш старий Київ або Львів. Це місто відоме в історії від 744 року, коли йо-І-му тисячоліття у Фульді була найбільша церква на північ від Альп. Ігумен Бенедиктинів у Фульдіський монастир мав титул князя. В 17-18 ст. бенедиктинці перебували місто в стилі барокко. Славний архітект Дітценгофер збудував катедральну церкву, він же, разом з Галлазіні, збудував замок у бароковому стилі. Фульда — резиденція католицького єпископа. Поряд з бароковою архітектурою в Фульді збереглися пам'ятки романської доби. Тепер Фульда налічує 45,000 людин. Тут є розвинена гумава і текстильна промисловість.

Фульда лежить близько залізної залізниці: 30 кілометрів на схід починається тоталітарна Імперія Москви. В цьому місті тисячі делегатів молоді з різних країн Європи могли вільно обговорити потреби і цілі Руху Молоді. Фульда офіційно проголошена Містом Європейської Молоді. Президент Європейської Федералістичної Молоді та однокласно голова Німецького Союзу Європейської Молоді Вольфганг Каннігер у своїй промові до учасників Конгресу в Фульді, зазначив між іншим:

„Ця політична маніфестація з призначенням всієї молоді до ідеї злуки європейських національних держав в одній Європейській Союзній Державі, для переборення духовного порозуміння і політичного розладу між європейськими народами“.

ми народами“.

В. Каннігер зазначив також народи, що перебувають під диктатурою Москви:

„Наш привіт особливо тим людям усіх країн і народів за залізною заслоною, яким ми устами молодих східноєвропейців, що перебувають на чужині, висловлюємо нашу сердечну приязнь“.

Конгресс Союзу Європейської Молоді одержав привіт від різних визначних осіб з різних країн, також від канцлера Аденауера. Думки і надії Європейської Молоді, представлені на Конгресі в Фульді, висловив В. Каннігер такими словами в своїй вступній промові 19 вересня: „Ми зробили нестерпачі в роках, коли політичні провідники все давали словесні заяви, бо ми не розуміємо, що в Європі вибухають майже щотижня кризи, які є приводом і оправданням того, що об'єднання Європи йде так повільно“. При тім Каннігер зазначив, що об'єднання теперішньої вільної Європи „має бути початком об'єднання всієї і, зокрема, Східної Європи“.

Французький представник Лоран сказав:

„Ми хочемо нарешті жити, ми хочемо, щоб емігранти могли повернутися на батьківщину, і щоб лорозуміння між Німеччиною і Францією стало дійсністю“.

Іменем Української Молоді на чужині та з уповноваження Ради Вільної Молоді Центральної і Східної Європи заявив у своїй промові д-р Богдан Феденко (Париж): „Східні європейці знають, що стан розірваності незносимий. Тільки об'єднана Європа може допомогти народам Європи вийти із сучасного тяжкого стану, з економічних труднощів і національного та політичного рабства“. Від Болгарії промовляв Даміанов, від Саварської області — Варт, який підкреслює, що Саварська проблема може бути вирішена легко в об'єднаній Європі і радить цю справу вирішити, „поки ви ще на во-“

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Фінікс, Арізона

Громада живе й розвивається.

Літня пора мало придатна для громадської праці, особливо в Арізоні, де сонечко досить таки сильно припікає і робить людину ледячою. Проте, мешканці Арізони переносять цю гарячу, що досягає 112 степенів далеко легше, ніж в Нью Йорку або в Філадельфії. Хоч не раз здається, що вліті тут серед цієї „пустелі“, де лежить місто Фінікс мало би все згинутися від спеки, мало б забракнути води для пиття людям, не то рослинам.

Але в дійсності зовсім не так. Про нестачу води тут ніхто ніколи словом не обмовився, навпаки — вліті плата за воду обнижується, і її без жалю льють вечорами і ранками на зелені травники, що простяглися обабіч широкіх і рівних вулиць. Крім того через місто проходить два широкі канали, якими вода пливе до цитрусових садків та фермерських полів, що розкинулися навкруги Фініксу.

Отже, коли подивитесь на лі і не сидите в Сибірі“. Далеко Петерсен зазначив у своїй промові, що скаж, знав-ся країни вже пішли вперед до злуки і скасували границі й паспортні мий своїми державами. Говорили також представники молоді Австрії, Бельгії, Голландії і ін. Закінчив це віче промовою проф. Люра (Париж), який підкреслює, що об'єднання Європи здійсниться: „або в свободі, або в концетраційно-таборі“.

Д-р Б. Феденко промовляв через радіо для Голосу Америки і для радіо „Вільна Європа“ (19-20 вересня). Ця промова була перекладена в різних мовах для народів Сходу Європи. Для виборних, учасників Конгресу український представник мав у Фульді 19 вересня спеціальний виступ з дискусіями на тему: „Східна Європа і Об'єднана Європа“. Зміст лекції такий: Народи за залізною заслоною і їх спільна традиція з Європою: антична спадщина і християнство, традиції вільної шляхти і вільних міст; вплив Французької революції і романтики; визволення народів Середньої і Східної Європи в 19-20 ст. Розвиток в дусі західної демократії. Найважливіша спадщина — це цілою Європою: демократична політична культура. Об'єднана Європа, хоч і не повна, може бути передумовою для злуки цілої Європи. Для Сходу Європи це — справа життя. Мусить бути створена безпека супроти російського імперіалізму і для нормального розвитку тепер поневолених націй. (У. І.)

Крім того влаштовано було пікнік та декілька групових виступів на озера і в околиці Фініксу. В ці виступи задіяли в учасників прекрасні спогоди.

розлогий Фінікс з найвищою будівлею, то побачите великий зелений гай. І цей гай на правду вічно зелений, бо до кінця грудня дерева тут тримають листя, а вже в січні знову вкриваються новим листям. Так само й травники вічно зелені.

От в цьому вічно зеленому місті, де цілий рік тепло, де нема осінньої та весняної слякоти, де 340 днів на рік світить сонце, живе маленька українська громада, що складається з людей, стан здоров'я яких підірвався і вони нездатні були працювати на сході. Приїхавши сюди, вони прийшли до себе і стали до праці. Цих людей не страшило арізонське сонце. Бо лише воно, а не хто інший, повернуло їм здоров'я. Тому вони і в найгарячіші літні місяці не припиняють громадської праці.

З початком літа тутешній Жіночий Клуб влаштував міжнародний вечір, на якому виступили вперше у Фініксі і українці — дорослі діти — з національними танками. Пізніше на міжнародному вечері окремо виступили українські діти, захоплюючи глядачів. Їх цедри нагороджували оплесками і розпитували, хто вони та звідки приїхали. Після того виступу їх покликали показати своє мистецтво на телевізії.

Все це прийшло не випадково, а в наслідок упорної праці. Наші танцюристи вдень працювали, а ввечері підготувалися до виступів. Найбільшу жертвенність проявляв при цьому п. Ганкевич, який, не звважаючи на слабкий стан здоров'я, відізвався на заклик голови громади і підготував танцюристів до виступів. З дітьми він працював окремо.

Управа громади допомогла одній родині, яка опинилася в дуже тяжкому стані через хворобу. Управа намовила одного доброго українця купити цій родині гарний будинок, в якому вона тепер і мешкає. Це заощаджує їй річно понад 500 доларів.

Крім того влаштовано було пікнік та декілька групових виступів на озера і в околиці Фініксу. В ці виступи задіяли в учасників прекрасні спогоди.

Часом „Свобода“ повинна знаходитися в кожній українській хаті!

УПРАВА ПЛАСТОВОЇ ОСЕЛІ в Іст Четтер, Н. Й. пошукує

УПРАВИТЕЛЯ ОСЕЛІ, який поповнює городове господарство та вміє виконувати столярські роботи. Платити агітно з умовою. До диспозиції мешканців і автомашин. Прохання прозв'язати до 15 жовтня 1953 р. на адресу: OREST KLUFAS 165 East 4th Street, New York, N. Y.

УВАГА! НЬО ЙОРК, НЬО ДЖЕРЗІ, КОННІ, ПЕНСІЛВЕНІЯ!

Кожної суботи о год. 8, ранку слухайте радіопередачу „ГОДИНА УКРАЇНСЬКИХ МЕЛОДІЙ“ ведена Романом Маринівичем в Нью Йорку та передавана зі станції WEVD AM хвиля 1330 та одночасно FM — 97.9

3 Концертної Залі

ВИСТУП „ДУМНИ“ В ТАВН ГОЛ

Коли в Європі, Південній Америці, Австралії чи ще деінде наш чоловік читатиме те, що досі написано про хор „Думки“, то він ніяк і нічого з того не розуміє, що цей хор справді під оглядом мистецтвом собою представляє. Во писання „про фраки“, „золоті зорі в облаках морі“, репрезентативність, тощо, нічого людини не кажуть про самий спів і хорову спроможність. І саме це аматорство і всілякі інші немістечкі мотиви дописувачів налястять шкоди не тільки нашій імміграційній суспільності безсердечно дезорієнтуючи її, але — і то далеко більше! — самому хорові. Бо такі рецензування баламутять користів, гальмують мистецький розум і поступ хору.

Найважливіше враження, ви-несене з концерту в Таун Гол, було те, що „Думка“ працює над собою. Це переважно, бо наполеглива праця може довести чудес. — Однак хор, що зосередився добре презентується на сцені і показує поважну скількість користів (біля 60), мусить спроможності на те, щоб поправити три недоліки. Ось вони: баси (1-ші і 2-гі), на-туга звуку, і деяка суховатість співників. Через ці недоліки спів не зовсім доходить до серця слухача, не приваблює публіки і виступ залишає по собі не таке враження, як міг би залишити.

І тоді, коли вже спочатку присягнуло було ствердити, що теорія „Думки“ дістала певний звук, бо вже в першій піснї (Гімн Зевесові) задзвеніли вони чітко і панівно, з басами було якраз навпаки. Вже в тій же першій піснї вони їх вдалили нас охолює і плескає. Думалося, що це початкова недиспозиція чи хвилювання, та ні: беззастережно це остало до кінця. Не змогли її врятувати навіть деякі гарні „контрпункти“. А, що нема тиглянів на доплів якихось особливих і нових голосів, тому з тих, що є, треба добити тон. Воно тяжкувало, але можливо.

Видобути із них тон, це діло диригента. Або лопнути, або дати тон! Коли ж бачи не звучать, то без сумніву недалеко вже до цього, щоб і цілий хор не звучав. Хор диспонує „п'яном“, має навіть „форте“, але не достас йому „фортісимо“. І це не тому, щоб його там та чи не було, а тому, що хористи відчиняють роти (або й ні!), та голосу не дають. „Фортісимо“ залежить ж від максимуму голосу. Голос треба дати! І то всі, як один! Не було цього „фортісимо“ ні в „Підземних ковалях“, ні в „Та болять ручки“ ні навіть у наддатку „Садок вишневий“. Але власне закінчення „Підз. ковалів“, Штравсового вальса, чи унісон у „Жнивах“ (Гей лани і т. д.) переконують, що хор може виконувати це „фортісимо“.

Суховатість співу не врятує ніяка техніка виконання (наймаркантніший приклад: „Гуляй!“, коли в хорі кожний співак зосібна не переживатиме того, що співає. Не можна думати ні про „дубаб“, ні про погоду, ні про дічину, коли співає. Забудьте сцену і публіку, а

скупуйтесь тільки над тим, про що в пісні річ йде. А за змістом слів і лінійною мелодією, складайте у спів зовсім почування, глибину свого „серця“ і душі. Будьте певні, що тоді слухачі не нудитимуться, навіть коли і тексту не розумітимуть („Грін Слейк“). — Ця суховатість позначилася вже в другій піснї („Паломники“ з Тангайзера) і вона, в загальному (крім моментів) протягла, аж до „Вальса“, де хор ожив, збудився, прийшов до себе. Нечеткий влад у „Ловецькій піснї“ (з Фрайшлюца) може приключитися, але приспівувати місцями так, що фортеція не може наздітати, це вже гірше. До кращих місць концерту належить початок „Ой, нема“ (з Гамалії). Ця ж піснї була і найкраще заакомпаньована п-ю Вахняніні. „Думка“ не додержує рівня, на який вона виплинула у „Вальсі“ і наступних піснях. Кінцата в „Ой, зійшла зоря“ зазвучала спочатку нечисто (акцент!), остання строфа, що мала б бути кульмінаційною точкою, вийшла без особливості її інтенсивності. В „Жнивах“ початкова інтонація теорії не дописує, але з прецизійні сніпкою, а головною відрадію моментом кінця є: кріпкий унісон! Ні серця ні роману в „Та болять ручки“, але і тут з цікаве місце: чумачення та в сопліку грас. Справжній успіх ввечора прийшов шойно з Лисенковою: „Та забіліли сніги“. Ожило серце, з'явилася душа, хор потону в чарі піснї, на залі вперше вийшло магічним настрій. І навіть звукова пелюстність басів, — так важких у цій же піснї, не зуміла протегнути цього широго настрою. Цю безсердечність і ширість (крім вокальності), задержав хор і в „Коломийці“. Та вершком ввечора остала народина: „Та забіліли“.

Диригенту хор О. Микитюк опрацював речі добагато і старанно, тільки більше ритмічності і прецизії („Ловецька піснї“, „Ковалі“, спонтанності „Ковалі“, „Та болять ручки“, в передостанній частині (майже все крім „Заболіли“). Програма коротувала (13 пісень).

Солісти: Вучовський хоч і естради на силі, та не на красі голосу. Чорний цікавий, із гарною краскою теор. Граб краший, як передіше. Ворох в „Ой, зійшла зоря“ — це не був спів (винен диригент!), зате у „Білі“ (Серенада Маршнера) саме він мав би послужити взірцем для хористів „Думки“, що значить співати з душею і серцем. Це тенорове сольо найбільш чутливий момент концерту.

Резюмуючи все, треба сказати, що хор, крім: „Забіліли“, і частинно „Коломийки“ і „Вальса“, мав тільки добрі моменти на цьому вечорі. Та саме ці добрі моменти дають підставу вірити, що хор при добрій волі, широким бажанням, і наполегливій праці, може досягнути те, що одного дня цілий концерт буде одним добрим, ясним моментом.

Теодор Терен-Юсків.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНІОСЮЗ!

З НАШИХ БУДНІВ

„СТАРА ВОЙНА“ ТАНЦЮЄ...

Що „стара війна“, то „світовому“, чи „танговою“, „стара війна“: завжди в му“ відтинку, коли старі авангарди, завжди на го-тимчасовий відпочинок до буфету, або розгорнуть брудяву стратегію при з-ленних столиках.

Знаємо, що таких заступників знайдеться гим... що на раєт насліді соліт підкріплення з інших, молодих формаций, до ко-реїських жовтодізюбів вклюдно. Знаємо, що Бет-гоєк „Галю“ закінчають своєю появою, мов нимі-китиці котів, наші милі, прекрасні, молоді пані (старих в Америці нема!).

Взагалі, хотілось сказати, при цій нагоді:

— Молоді пані і панове! Не омийайте таких наєд, як завітний раєт!... По не зиваючи собі забави, і в маршах, служать у наступі, служать при відступі (звідси пословична пісн-ла: „Дав ногам знати“). Вірно служать стрільцєві при „фасуванні менажі“. А скільки вони насталися з дівчатами під вікнами, чи на перелазі, — про це не тільки М. Островєрха міг би багато сказати.

Та й ніколи не зрадили вони (ноги, не дівчата) УСС-а в танці, чи то на ве-ршині, чи то на підлозі, чи на балі, чи „Бєсіді“, в гасі війни, чи потім, під час миру.

Хотімо вірити, що вони не зведуть „стара війну“ і тепер, під час „холодної війни“, а головню на субот-ні „фасуванні менажі“. А буде там грізна конкуренція, бо „стара війна“ (ранго) УСС-а, як пан отаман Гіря-няк, прийдує та же зі своїми ануками. Та це різ нормальна, що прибуває свіжий доріст і приходить „зміна варті“. Треба ж комусь дєрєбрати ці гарні, воєнські традиції, які „ста-ра війна“ так довго збері-гала. Треба, щоб якась мо-лодий рука вєрєхнула штафєту з рук оцїх „мо-гі-кація, які несли її гєрєз бєсєдї, фронтї, кордонї, і принєсли аж сюди, за Ве-лику Воєну.

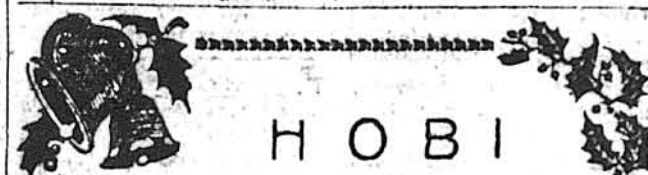
Треба також, щоб мо-лодий і моторніший поз-и не перебрали службу на

Закарбує собі її у мо-лодій пам'яті, молада, крас-на Панночко! Може ко-лись, як Бог дозволить, вернутися додому, ти сиді-тимеш у завітній кімнаті, в крузі власної сім'ї, і по-казуватимеш своїм дітям давні альбоми з фотогра-фіями, ще з Америки... А глянувши на одну з них, скажеш із неприхованою тусю та гордістю:

— Глянь, доно, я ко-лись танцювала з Льоном Лєпким і з Романом Гун-зівським!

А твій головік, що сиді-тиме порує тебе і цюкати-ме лоплюк, скажє й собі звачкувато: — Умм, так, я тоді різав у брїджа з мєстером Галі-гїмшєм, з Пєром Пєстєло-ком і з малим Гіряньком! А не скажє, лєгєдїж, а-кількі тоді „прорєзав“ Бє, що прорєз, то певнє! На цьому відтинку це пі-тє то побє „стара вій-на“!

Ікер.

НОВІ РІЗДВЯНІ КАРТКИ

У ФОРМІ БУКІЄЧКИ З КОВЕРТАМИ.

Картки виготовлені на підставі оригінальних візрів знахих артистів-малєрів

Е. Козак, М. Анаєгазієвського та інших. Картки в кольорах з гарними українськими свєточними побажаннями. Є також картки з релігійними вєрами.

Ціна одної картки 10 центів.

Картки з релігійними вєрами 12 за 1 дол.

Замовлення просимо слати враз з грїшми до АДМ. СВОБОДИ,

83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

ЩОДЕННІ УКРАЇНСЬКІ РАДІОПЕРЕДАЧІ В НЬО ЙОРКУ

СВЯТКОВЕ ВІДКРИТТЯ ЩОДЕННИХ РАДІОПЕРЕДАЧ програми Петра МЕЛЬНИКА

Передаємо на хвилях 1480 зі станції WHOM кожного дня від 2:30 — 3:00 по пол.

Недільні і четвергові передачі без змін — від 7-8 ранком і від 7-8 ввечорі.

Під час святкового відкриття співатиме славна оперова співачка Євгенія Мозгова-Винниченко, — також загальнолюблену пісню „Україна“.

Виступить і Ансамбль Бандуристів під проводом Степана Ганушевського з новим репертуаром народних і повстанських пісень.

Святкове відкриття щоденних програм відбудеться в ПОНЕДІЛОК, 5. ЖОВТНЯ в 2:30 по полудні.

Шукаємо представників нашої програми на стейт Нью Джерзі, Пенсильвенія і Коннектикат.

Зголошуватися на адресу: UKRAINIAN PROGRAM, Radio Station WHOM, 136 West 52nd Street

Tel.: C1rcle 6-3900.

NEW YORK CITY, N. Y.

Res.: OR. 7-2262

ПРАЦІ

Help Wanted—Male

Шукається
НІЧНИХ ПОРТЕРІВ
Зголошуватися на адресу:
15-25 WHITEHALL ST.
кімната 210
між 2 а 4 год. по пол.
близько So. Ferry
New York, N. Y.

ДО МАШИН

МОНТУВАННЯ

при
"BULLARD"
MULT-AU-MATICS
та
ACME GRIDLEY
DRILL PRESSES
TOOL & CUTTER
GRINDERS
ТОКАРІ
Зголошуватися
BEVCO, INC.
Front & Elmer Sts.
Elmer, New Jersey

ЧОЛОВІКИ

досвідчені відливачі або ті, що
хочуть ними бути. Праця на то-
варному складі і пакуванням,
ручне згинання і викінчування.
Нагода стати завдансьованими
добрими робітниками. Постійна
праця. Багато безплатних ви-
нагороджень. Блакитний Хрест
і Блакитний Захист: частинна
платня лікарня; ліберальна ви-
нагорода за дні негуди, не від-
тягастися ти соціальне забез-
печення для не безробіття, гру-
пове забезпечення і т.п.
Зголошуватися Personnel Dept.
BOONTON MOLDING CO.
326 Myrtle Avenue, Boonton, N. J.

ПРАЦІВНИКИ У ДЕРЕВІ

з досвідом виробу кухонних
шафок. Полірувальники. Ма-
шиністи. Столярі. Прекрасні у-
мовини праці. Добра платня.
WHITESTONE
WOOD PRODUCTS INC.
245 Crooks Ave., Paterson, N. J.

МАШИНИСТИ

— виготовляють взірці на шкід-
Першокласні машини — ви-
тискувачі взірці на папірцях
і шкірі — можуть забезпечити
свою майбутність у фабриці,
що добре розвивається.
UNIVERSAL TOOL & MFG. CO.
115 Springfield Avenue
Springfield, N. J. MI 6-4193

ДО ВІНАВМУ

LAKEWOOD, N. J.
Просторий, 4-кімнатний дім. Ви-
багато влаштована веранда.
Недалеко криниця, шкід, по-
лучень, й под. Догідний на у-
весь рік. \$80 місячно. У Нью
Йорку телефонувати: CL 2-8869.
Писати: Cohen, 1347 East 49th St.
Brooklyn, N. Y.

ПРАЦЯ

Help Wanted—Male

ЛИВАРНИКИ
до виробів і до підлоги.
Досвідчені механіки.
ALBE FOUNDRY CO.
Hazlet, New Jersey
Neyport 7-0323 або веч. Ma 4-1624

"PIN BOYS"
Сталя працює, добра платня.
Голоситесь сьогодні!
GLENDAL E BOWLING
ACADEMY
71-48 Myrtle Ave. Glendale, L. I.
EV. 2-9065

ТОКАРІ
З ЗАГАЛЬНОЮ
ПРАКТИКОЮ
Добрі умовини праці.
Всі вигоди.
ACME TOOL & MACHINE
580 Davis Avenue
Kearny, N. J.

ПОТРЕБНО ВУЧЕРІВ
висока платня, медичне забез-
печення, добродійний фонд,
платні вакації. Сталя праці.
JERSEY PACKING CO.
136 Orange St., Newark, N. J.

ПОРТЕРИ
Денна і нічна праця.
Сталя праці. Добра платня.
HOWARD JOHNSON
Sunrise Hwy and Scranton Ave.
Lynbrook, L. I.

З КНИГАРНІ "СВОБОДИ"
можна виписати
ЦІКАВІ КНИГИ
Софія Парфанович:

1. "ІНШІ ДНІ" — новелі
й нарисів, — ціна 80 ц.
  2. "У КИЄВІ В 1940 РОЦІ"
— ціна 75 центів.
  3. ЗАГОРІЛА ПОЛОНІНА
— бойківські оповідан-
ня — ціна 50 центів.
- Замовляйте:
"СВОБОДА"
P. O. Box 346,
Jersey City 3, N. J.

MISCELLANEOUS

ВИГОТОВЛЯЄМО
НАПІСЬОВІШІ
ШЛЮВНІ
ЗАПРОШЕННЯ
за 100 від \$8

COLE'S
6034 Bergenline Ave.
WEST NEW YORK
ДІЛКИ—КАРТКИ
З ПОЗДОРОВЛЕННЯМИ,
КАНЦЕЛЯРСЬКЕ
ПРИЛАДІ

MISCELLANEOUS
GR. 3-0627
A. COLIN
GARFIELD
БУДІВЕЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО, Т-ВО
КОНТРАКТОРИ — ПЕРЕВУДОВИ.
306 MADELINE AVE.
GARFIELD, N. J.
79 LEE STREET
E. PATERSON, N. J.

МИ ПЕ МАСМО ОБМЕЖЕНІ
ЗАПАС ПЛАТІВ

"НАТАЛКИ ПОЛТАВНИ"
Щоб уникнути розчарування,
замовляйте негайно!
ПОВНА ОПЕРА
17 нерозбивальних платівок
в чудовому шкіряному альбомі,
написана визначними силами Київської Опер.
СПЕЦІАЛЬНО \$15.00

Альбом можна замовити у Вашій місцевій музичній крам-
ниці, або написати до нас (залучити до замовлення чек
— або монетний ордер).

Поставляючи по всіх країнах. Доставка повного альбо-
ма українських і російських плит СТИНСОНА в найближ-
чій крамниці, або пишати за ними до:

Union Square Music, Inc.
27 UNION SQUARE WEST, NEW YORK 3, N. Y.

ПРАЦЯ

Help Wanted—Female

ДІВЧАТА
до продажів в пекарні
Сталя праця — добра платня.
Телефонувати:
HENDERSON 4-4061

ЖІНКИ
для продажу жіночого одягу
у пільному часі.
Телефонувати увесь тиждень:
Bensonhurst 6-7124

ВУФЕТНИЦІ та
ПРИВІРАЛЬНИЦІ
Тиждень 5 1/2 днів. Повне харч.,
з мешканням або для приходи-
чих. Звертатися:
ST. JOSEPH'S HOSPITAL
127 South Broadway, Yonkers,
YO 5-6700

ОПЕРАТОРКИ
досвідчені до шиття на пооди-
ноклих машинах. Праця при
комплекті неглизів. Добра за-
плата, сталя праця 35 годин в
тижні.
DORIAN MACKSOLD CORP.
1 East 33rd St., New York City
(12th Floor)

ДІВЧАТА
Досвідчені сполучувачі в юве-
лірних виробках. Сталя праці,
добра платня.
H. B. NOVELTY CO.
26 East 33rd St., New York City

НА ПРОДАЖ

НА ПРОДАЖ
DeSoto з 1950
в дуже добром стані як нове
з повним виразом.
MET. AUTO SCHOOL
155 Second Ave., New York City
GR. 7-8951 10 A.M. to 7 P.M.

ПОМІШКАННЯ

ДО ВІНАВМУ
умовляється кімната
в затинній, зеленій районі
Бронксу, околиця Фордем Ровд,
недалеко підземок. Телефонувати
7-9 ввечір
WE 3-3012

БІЗНЕСОВІ НАГОДИ

НА ПРОДАЖ ГРОСЕРІЯ, до-
лина міста (down town) схід,
в Нью-Йорку. Торгується \$1,000.
Рент \$50.00 місячно. Залишений
товар вартості понад \$3,000. Ці-
на ціна \$5,000. Голоситесь до:
WILLIAM CHUPA
33 St. Mark's Pl., New York, N.Y.
Tel.: ORegon 4-5340

КРАМНИЦІ ЗІ ЗЕРНОЮ.
ВИРІД ДО ВИГОТОВЛЕННЯ
ІНСТРУМЕНТІВ. Зберя й до-
даєш. Поліційний вирід.
Рибальські прилади.
Телефонувати: BE 3-5154
Писати до: S-22-B Room 830,
11 West 42nd St. New York City

ОСІННЯ ВИПРОДАЖ
ФУТЕР

Дешеві ціни.
Wujkiw & Kopiec, Inc.
Mfg. Furriers
111 E. 7th St., N.Y. 9, N.Y.
Spring 7-8710

Спорт

ВДАЛИНІ ПОЧАТОК НОВОГО
ФУТБОЛЬНОГО СЕЗОНУ
УСК НЬЮ ЙОРК —
БРОНКС СКАТС 7:0 (1:0)

УСК: Ю. Цюлко — М. Шми-
гель, Р. Підгорецький — А.
Липичак, В. Серакт, Ю. Коло-
дій — М. Коваленко, Ю. Лек-
тей, С. Голіюка, О. Банах, Р.
Павлюк, Ю. Голіюка.
Факти: Ворота — 42 хв. 1:0
Банах, 55 хв. 2:0 Павлюк, 59
хв. 3:0 однадцятка Банах, 60
хв. 4:0 Ю. Голіюка, 79 хв. 5:0
Банах, 81 хв. 6:0 Банах, 89 хв.
7:0 Павлюк Корнери — 8:3
для УСК. Віллі — до УСК 10,
до Б. Ската 9. Суддя: Мек
Карп. Глядачів біля 300.

Нью-Йорк, 27 вересня 1953.
Сталий Овал. — Вже на по-
чаток сезону 1953-54 УСК-ові
припало "хрестити" — нового
"близняка" нью-йоркської фут-
больної Національної Ліги.
Шкоти в горішній ділянці Нью
Йорку — Бронксу. УСК пока-
зався "щедрим", "хресним бать-
ком" і новик з Метрополітан
Ліги довідався, що в Нац. Лі-
гу ворота його противників бу-
дуть трохи куди й що ті ж
противники здаватимуться
п'ятнадцяткою, а не одинадця-
ткою.

УСК виступив до перших
змагань без С. Арида і запо-
віджений Б. Западського та
А. Голіюка, натомість із двома
юніорами М. Коваленком і Ю.
Лектею. Дебютні обидвох за-
повідаються, що з них будуть
технічно добрі футболісти. Своє
"поліпшення" вони знайдуть

НА ПРОДАЖ

НА ПРОДАЖ
BAR-GRILL І РЕАЛЬНІСТЬ
в Ладарі Ситі.
Тижневий оборот 1,200, 80%
з бару. Продається з або без ре-
альностей, в які входять 8-кім-
натний дім та 3 площі (лоти).
За інформацією звертатися:
DUCH
316 E. 84th St., New York, N. Y.
Tel.: RE 4-7661

Evergreen 3-4450
FILL
YOUR BINS NOW
Spring Prices In Effect
MAPLE
Coal & Coke Co.
Contracte FUEL OIL bituminous
OIL BURNERS
SALES & SERVICE
72-74 Box Street
BROOKLYN 22, N. Y.
Федико Кудлак.

Українські книжки для школи й дому:

Нова Початкова Читанка І. Шкільник — \$1.25
Мово Рідна, Буквар і Читанка І Корницького — 2.00
Буквар, Матвійчука — .85
Читанка ІІ: Матвійчука — .90

В кожній українській хаті повинні бути Буквар-Чита-
ка МОВО РІДНА. Діти люблять слухати, як батьки їм з тої
книжки читують. Читайте писемко, цікаві ілюстрації, добрий
папір. Книжка для Школи й Дому. — Пишіть:
SURMA, 11 East 7th Street, New York 3, N. Y.

ТАРЗАН, ч. 3160. Обелідуван ні

Коли Тарзан адруге цієї но-
чі прибув до святині божка
леопардолюбів, ряди каюків
вдвож берега річки сказа-

ПРАЦЯ

REAL ESTATE

FLUSHING
1-фамільний білий дракми
оббитий дім, стоїть окремо.
Складається з 8 кімнат: 5 спал-
ень, вітальні, їдальні, кухні, ко-
жори, лазні, ванни й окремої ви-
пальні. Окрема веранда, ван-
на, двохповерховий гараж. Шко-
ла, огорожені прилади, гар-
на площа, огорожені олівом,
мідири, близько підземки
на вул. Main. Ціна з меблями
\$17,500, без меблів \$16,500.
FL 3-6946

34-51 — 9th Street, Astoria, L. I.
12-родинний дім. Вільне меш-
кання з 4 кімнат. Модерний
дім. Додік \$6,670. Надається до
всього. \$10,000 готівки необід-
но. Звертатися: Sandberg, 650 —
9th Ave., N.Y.C. Tel. CI 6-6582

MASPEH
БУДИНОК ЗІ СТРАТОЮ
продажі, новий солідний, му-
рний дім, 6 кімнат, лазні, ван-
на, кахляні, окрема уми-
вальня, олівне огороження, Wel-
bilt газові проводи, рефріже-
ратор, ванні заслонки на вік-
нах.
58th DRIVE, W. of Flushing Ave.
Days RE. 9-0335 Eves. HE. 1-6187

НАСТУПНА НЕДІЛЯ:
ПОНКЕРС АМЕРІКЕНС —
УСК НЬЮ ЙОРК

В неділю, 3 жовтня грають:
Палермо — Прага, Патерсон —
Мальта, Бронкс Скатс — Де-
ніш, Свідш — Везувіана.

УСК виїждять до Понкерсу,
де на прекрасній зеленій му-
рній машині, "зібратися", щоб
принести точки додому. Додік
автомобіль з авто: Pelton Field
— Pelton Street & McLean Ave.
— 7th Ave. Express до Van Cort-
land Park, "Тролей-босом" до
McLean & South Broadway. Ав-
томобіль: Henry Hudson Parkway до
125th St. & Broadway. На пів-
ніч по Broadway до McLean Ave.
Направо до Van Cortland Park
Ave.

ТЕПЕР ПОРА

ЗАПИСАТИСЯ НА КУРСИ
ОМОКОД, МЕХАНІК
І КУРСИ ЕДІ

GR. 7-9951
КУРСИ МЕХАНІК
КУРСИ ЕДІ АВТАМІ
Постараємося для Вас про-
везати Лайсенсу. Наці учні
дотримують диплом. Помігати
в одержанні праці. Інстру-
мент в українській і англійській
мові. КУРСИ ДЕННИ, ВЕ-
ЧІРНІ І НЕДІЛЬНІ. Інстру-
менти факції. Залом в 1916.

L. GUSHNIEWICZ, директор
METROPOLITAN
AUTO SCHOOL
155—2nd Ave., біля 10th St.
NEW YORK CITY

ПРАЦЯ

REAL ESTATE

FLUSHING
1-фамільний білий дракми
оббитий дім, стоїть окремо.
Складається з 8 кімнат: 5 спал-
ень, вітальні, їдальні, кухні, ко-
жори, лазні, ванни й окремої ви-
пальні. Окрема веранда, ван-
на, двохповерховий гараж. Шко-
ла, огорожені прилади, гар-
на площа, огорожені олівом,
мідири, близько підземки
на вул. Main. Ціна з меблями
\$17,500, без меблів \$16,500.
FL 3-6946

34-51 — 9th Street, Astoria, L. I.
12-родинний дім. Вільне меш-
кання з 4 кімнат. Модерний
дім. Додік \$6,670. Надається до
всього. \$10,000 готівки необід-
но. Звертатися: Sandberg, 650 —
9th Ave., N.Y.C. Tel. CI 6-6582

MASPEH
БУДИНОК ЗІ СТРАТОЮ
продажі, новий солідний, му-
рний дім, 6 кімнат, лазні, ван-
на, кахляні, окрема уми-
вальня, олівне огороження, Wel-
bilt газові проводи, рефріже-
ратор, ванні заслонки на вік-
нах.
58th DRIVE, W. of Flushing Ave.
Days RE. 9-0335 Eves. HE. 1-6187

НАСТУПНА НЕДІЛЯ:
ПОНКЕРС АМЕРІКЕНС —
УСК НЬЮ ЙОРК

В неділю, 3 жовтня грають:
Палермо — Прага, Патерсон —
Мальта, Бронкс Скатс — Де-
ніш, Свідш — Везувіана.

УСК виїждять до Понкерсу,
де на прекрасній зеленій му-
рній машині, "зібратися", щоб
принести точки додому. Додік
автомобіль з авто: Pelton Field
— Pelton Street & McLean Ave.
— 7th Ave. Express до Van Cort-
land Park, "Тролей-босом" до
McLean & South Broadway. Ав-
томобіль: Henry Hudson Parkway до
125th St. & Broadway. На пів-
ніч по Broadway до McLean Ave.
Направо до Van Cortland Park
Ave.

ТЕПЕР ПОРА

ЗАПИСАТИСЯ НА КУРСИ
ОМОКОД, МЕХАНІК
І КУРСИ ЕДІ

GR. 7-9951
КУРСИ МЕХАНІК
КУРСИ ЕДІ АВТАМІ
Постараємося для Вас про-
везати Лайсенсу. Наці учні
дотримують диплом. Помігати
в одержанні праці. Інстру-
мент в українській і англійській
мові. КУРСИ ДЕННИ, ВЕ-
ЧІРНІ І НЕДІЛЬНІ. Інстру-
менти факції. Залом в 1916.

L. GUSHNIEWICZ, директор
METROPOLITAN
AUTO SCHOOL
155—2nd Ave., біля 10th St.
NEW YORK CITY

REAL ESTATE

ПРОДАЄТЬСЯ
Напіс відокремлений дім. Від-
крит веранда. Підлога з твер-
дого дерева. Олівне огороження.
Мідири. Сніг великих кім-
нат. Кахляна лазні. 4813
N. 12th St., Phila. Pa. Домови-
ти наперед телефоном: Michi-
gan 4-6345.

BELLMORE — Дім на продаж.
\$16,500. Колоніальний неглизів
шестикімнатний дім, кахляна
лазні, напів веранда, гар-
аж з цегли, коконок, огорожені
олівом, під цілим домом пив-
ниця, відпори на вітер вікна,
поза домом спалювач, окремі
дерева, ягоди, виноград, школа
за роком, пішки до середньої
школи і до залізничної станції,
близько великий базар. За ін-
формацією телефонуйте: SUN-
set 1-5988.

НАД МОРСЬКОЮ КРУЧОЮ
\$10,900
Двоповерховий дім. Гараж на 2
авта. Фризирна. Негайний про-
даж. Нижче коштує. Перенесен-
ня. Додік \$250 місячно. Частин-
но умеблюваний. Близько до
всього, включно з пляжем, і
поверх вільний. Олівне огоро-
ження. Огляньте. Tel.: Hicksville
3-1434.

MANHASSET, L. I. \$25,000.
З привиди вигідний власник зму-
шений продати привабливий
дім, 3 спальні, 2 1/2 лазні, ви-
буханий підвал, подвійний
гараж. Дім в доштовому Man-
hasset. Ідеальне положення, сні-
да на вулиці, пішки до трох шкіл,
церков, залізничної станції. Без
посередників. Manhasset 7-1365.

WESTCHESTER CO., N. Y.
MT. KISCO. \$29,500.
4 спальні в колоніальному бу-
дівлі з прекрасної околиці. Вели-
ка вітальня. Дві лазні. Дві
гаражі на авта, пивниця
під усім домом, мансард. Від-
окремлене положення, вигідне
для комунікації, школа і крам-
ниці. Без посередників. Пиша-
те: Mrs. Bostelman, від понеділка
до п'ятниці від 9-4. Телеф.
Plaza 3-1771, або пишати: S-29,
Rm. 830, 11 W. 42 St., N.Y.C.

На Бронксі. Дуже вигідно!!
Порожній механічний дім з 3
помішками. 9-Ф. Кожне 5 кімнат
і лазні. Олівне парове опри-
вання. Ціна \$17,750. Річний до-
хід \$4,400. Поручає посередник.
Телефонувати після 2 год. дня:
MO 9-3341, або зголошуватися:
S-24—Rm 830, 11 W. 42 St., N.Y.C.

МАЙЖЕ ДАРОМ!

4-ФАМІЛІЙНИЙ ДІМ — \$14,500
В окремій мешкальній ділянці.
3 кімнати і цегли. Мідири рури.
Автоматичне оприрвання. Вільні
мешкання. 2-апартамент. Ділка
на 100х100. Догідні доки. Близь-
ко до всього. Можна оглядати в
суботу й неділі від 1-7 по пол.
3054 Schley Ave., Bronx
Tel.: SY 2-2645

RIVER EDGE — N. J.

Чудовий старий 8-кімнатний
голландський колоніальний дім,
гараж, газ, оприрвання, город.
Догідне уміщення. Жадас \$18-
900. Писати або оглядати 760
Kinderkamack Road, River Edge,
або кликати Oradel (N.J.) 8-5124

Вступайте в членів УНСОЮЗУ!

КУРСИ—НАУКА

ВЖЕ РОЗПОЧИНАЄТЬСЯ
НАВЧАННЯ
Технічного Креслення
після амер. програми і вином.
двомовний утбовний матеріал.
Викладач з укр. мови з анг. тех-
нічною термінологією.
ДЛЯ ПРОВІСНИХ ЗАОЧНЕ
НАВЧАННЯ.
Інформації уділіть:
K. CERKEWYCH, Eng.
350 Grove Street
Jersey City, N. J.
Phone: DElaware 2-0741

КОЛИ СТРАЖДАЄТЕ ВІД БОЛІВ У МУСКУЛАХ, ТО НЕ ЗАБУДЬТЕ ЦЕ ПРОЧИТАТИ

Кожний сутлюс і кожний мус-
кул мають стати джерелом бо-
лісних страждань. Ноги, коліна,
руки, лікті, крижі, плічя й пах-
и — коли вони болять, спри-
чиняють дошкульні муки, про-
які тільки ви, що страждаєте,
можете знати. Але ось добра
новина для вас у повідомленні
тих, що вже пробували ANTRO
formula для подолання цих бо-
лях.

Багато з тих, що думали, що
жодні ніколи не будуть зміняти,
радісно повідомляють, що їхні
болі зникли після перших кіль-
кох доз цих чудових ліків. Тож
нащо неспробувати страждати, ко-
ли й ви можете дістати допо-
могу. Вишліть по вірку до
KINGSLEY CO., Dept. 13, Box 415,
Peekskill, N. Y., а тоді дістанете
два пакунки цього чудового
ліку ANTRO FORMULA (за-
качайна ціна \$6.00) відворожню-
ю поштою. Читачі цієї газети
мають заплатити поштареві
літки \$5.00 (крім поштової
оплати C.O.D.). Але клініти по-
ки ANTRO ще можна набути.

Ім'я _____

Адреса: _____

Micro _____

Street _____

City _____

State _____

Zip _____

Country _____

Phone _____

Telex _____

Post Office _____

Business Office _____

Home Office _____

Mobile Office _____

Other Office _____

Other Office _____

Other Office _____

Other Office _____

Other Office _____

Other Office _____

Other Office _____